

2024-06-15

Kære alle

Tak til Dannebrogss-Samfundet, for invitationen til, at jeg i dag, på vegne af Foreningen Norden i Danmark, har fået mulighed for at holde talen til minde om de skandinaviske frivillige, der kæmpede for Danmark og for de 28 der mistede livet under de slesvigske krige.

Jeg hørte i morges i radioen, i anledning af EM i fodbold, at man drøftede oplevelsen af Dannebrog, som var overalt i Tyskland, hvor Danmark skulle spille kamp. Oplevelsen er, at man bliver glad for at se Dannebrog – og sådan er det med Dannebrog. Dannebrog er med i både sorg og glæde.

Tillykke med jeres navneskift fra Danmarks-samfundet til Dannebrogss-samfundet

I dag er en historisk mindehøjtidelighed for de faldne, som deltog som frivillige i de slesvigske krige. Desværre er det ikke kun historisk, at der er faldne ej heller frivillige i krige.

I dag i Europa er der krig. Krigen mellem Ukraine og Rusland har på ny revitaliseret det de skandinaviske frivillige troede på og det de kæmpede for.

Ønsket om frihed og fred, og kampen for at dette er muligt er stadig aktuelt.

Og, det er i nøden, at man skal kende sine venner. At vi ikke kun har retten, men også pligten til, at stå stærkt sammen og hjælpe hinanden.

Det er også det der binder os sammen i Foreningen Norden, og derfor er en mindehøjtidelighed som denne værd at markere.

De skandinaviske frivillige, der kæmpede for Danmark og under de slesvigske krige, er i høj grad et vidnesbyrd om 1800'tallets tanker om Skandinavisme. Tanker der byggede på forestillinger om, at vi gennem fælles historie, sprog og kultur skulle knytte tættere og mere forpligtende bånd.

Visionen om et tættere forbundet Norden fik fornyet liv efter 1. Verdenskrig, og førte til stiftelsen af Foreningen NORDEN i 1919. Håbet var at tættere nordisk samarbejde kunne sikre freden efter 1. verdenskrig, hvilket Foreningens indstilling til Nobels Fredspris, både i 1932 og 1933, vidner om.

Efter 2. verdenskrig oplevede "Nordismen" en revitalisering og her skete en større tilslutning til foreningen.

Og i dag er den aktuelle situation i Norden på ny, at vi søger sammen i fællesskab.

Krigen mellem Ukraine og Rusland har for første gang **siden Kalmarunionen**, der blev opløst i 1523, samlet Finland, Sverige, Norge, Island og Danmark i Nato. Nu er disse lande samlet i et fælles forsvar. Med Finland og Sveriges optagelse i **Nato** er Norden samlet i én forsvarsunion. Det er i sandhed det største geopolitiske nybrud for regionen siden Den Kolde Krig.

Og der er brug for det

Ikke kun krig forener os, men også klimaudfordringer giver anledning til at vi hele tiden har det fælles nordiske for øje. Grønland, Færøerne og Island har en helt central placering både klimamæssigt og forsvarsmæssigt når "trusselsbilledet" har ændret sig.

Der går således en lige linje fra de skandinaviske frivillige, til stiftelsen af Foreningen NORDEN til nu et fælles Norden i NATO.

Og samarbejdet mellem Foreningen Norden og Dannebrogssamfundet om at højtideligholde dagen i dag, og på Valdemarsdag at nedlægge en krans, hvor vi mindes de skandinaviske frivillige under de slesvigske krige, er værd at højtideligholde.

De frivillige viede deres liv til en ide. Den ide har i år manifesteret sig.

Æret være de faldnes minde. "

Annette Vilhelmsen

Foreningen Norden

Næstformand